

Šu 53 knih. zák. jen náhodou, není odůvodněna ani skutkovým přednesem žalující strany, a odporuje skutkovým zjištěním procesního soudu, z nichž jest odvoditi shodný projev vůle obou stran, nikoli jen nepřijatý slib jedné strany, jak odvolací soud mylně předpokládá v rozporu s tímto nezměněným zjištěním. Zůstanou-li tudíž zjištění ta nezměněna, nebude potřebí dalšího doplnění, naopak bude posouditi odporovatelnost zajištění pohledávek příslušejících žalované bance podle dne knihovních poznámek, t. j. 2. září a 2. listopadu 1921. Z toho bude dovoditi vzhledem k vyhlášení úpadku dne 12. října 1922 další právní důsledky co do uplynutí lhůt, vytčených v posledních odstavcích §§ 30 a 31 konk. ř. Pohledávka 40.000 Kč nepříjde proto v úvahu. Pokud by šlo o pohledávku 300.000 Kč, pro niž bylo pořadí poznamenáno teprve 2. listopadu 1921, přijde na skutkové zjištění procesního soudu, že zajištění to stalo se v době, kdy nebylo řeči o platové nezpůsobilosti dlužníků, tak že žalovaná strana o ní věděti nemohla. Není proto dosud důvodu pro zrušení rozsudku soudu prvé stolice a doplnění řízení. Další bude záležeti na tom, jak odvolací soud zachová se k těmto zjištěním, jež byla odvoláním napadena i co do správnosti.

Čís. 4789.

Exekuce vnuceným zřízením práva zástavního není ukončena provedeným zápisem knihovním, nýbrž trvá (§ 17 ex. ř.), dokud trvá vnuceně zřízené zástavní právo. Jde o žalobu, náležející ku příslušnosti exekučního soudu, domáháno-li se uznání knihovní přednosti vzhledem k exekučnímu nabytí zástavního práva žalovaným.

(Rozh. ze dne 10. března 1925, R I 191/25.)

Žalobou, zadanou na exekučním soudě, domáhala se žalobkyně uznání přednosti knihovní pohledávky a svého věcného práva, z pozůstalosti Aloise V-a jí připadajícího, před knihovní pohledávkou žalovaného pojištěnou na zůstavitelově nemovitosti vnuceně zřízeným právem zástavním. Námitce místní nepřislušnosti soud prvé stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud námitku zamítl. Důvody: Dle ustanovení Šu 17. odstavec druhý ex. ř. přísluší exekučnímu soudu projednávat i rozhodovati všechny spory za řízení exekučního, nebo z jeho příčiny vzniklé, pokud v tomto zákoně není jiný soud k tomu prohlášen za příslušný. Soud prvé stolice nepokládal se z toho důvodu příslušným, avšak neprávem. Soud rekursní nesdílí náhled prvního soudu, že příslušnost dle Šu 17 odstavec druhý ex. ř. je vyloučena již proto, že exekuce vnuceným zřízením práva zástavního jest skončena. Exekuce tato má povahu a účel zajišťovací s účinkem vykonatelnosti, vytčeným v Šu 88 ex. ř. a trvá tento stav exekučního řízení tak dlouho, pokud vnuceně zřízené právo zástavní platně trvá. Žalobkyně, popírajíc pořadí tohoto vnuceně zřízeného práva zástavního a domáhajíc se uznání přednosti své knihovní pohledávky, činí tak za tohoto exekučního řízení, a příslušnost dle Šu 17 ex. ř. jest proto odůvodněna. Dle udání žaloby

žalující mní se býti poškozena tím, že žalovaná na základě exekučního titulu, vydobytého proti dědici Aloisu V-ovi mladšímu nabyta ve sporném pořadu exekučního práva zástavního na nemovitosti zůstaviteli Aloisu V-ovi staršímu, pokud se týče jeho pozůstalosti patřící za řízení pozůstalostního a to před pohledávkou a věcným právem z pozůstalosti této jí připadnuvšími, tudíž pro nároky, které jí již v čase smrti zůstavitelovy příslušely. Z toho jest patrné, že důvodem k žalobě není pohledávka a věcná práva žalobkyně, nýbrž zřízení exekučního zástavního práva žalované strany, které žalobkyni podnět k žalobě zavedlo. Jest samozřejmé, že, kdyby toto exekuční právo zástavní neexistovalo, že by žalobkyně neměla příčiny domáhati se uznání knihovní přednosti. Je zde tedy i druhý případ příslušnosti podle Šu 17 odstavec druhý ex. ř., že k žalobě byl dán podnět následkem exekučního řízení. Příslušnost podle Šu 17 ex. ř. nepředpokládá nutně, jak prvý soudce se domnívá, že známkou sporu podle Šu 17 ex. ř. musí býti žádost žalobní, znějící na prohlášení exekučního řízení nepřipustným. Z uvedeného plyne tudíž, že pro žalobu příslušným jest dovolaný soud jako výlučně příslušný soud exekuční (§ 17 a § 51 ex. ř.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud nepochybil po stránce právního posouzení, uznáv, že příslušnost soudu prvé stolice ku projednání této rozepře jest odůvodněna předpisy §§ 17 a 51 ex. ř. Byť i s exekucí vnuceným zřízením práva zástavního nebyly spojeny další úkony zpeněžovací, přece nelze o tomto druhu exekučním souditi, že jest exekuce tohoto způsobu ukončena provedeným zápisem knihovním, poněvadž právě výkonem této exekuce nastávají zvláštní účinky exekuční (§§ 138, odstavec prvý, 210, 216 ex. ř.). Jest tedy sice exekuce vnuceným zřízením práva zástavního pouze jediným úkonem, ale úkonem s nepřestávajícími účinky, trvajícími tak dlouho, dokud trvá vnuceně zřízené právo zástavní. Jako při mobiliární exekuci, ve které nebyl učiněn prodejový návrh, nebo byl učiněn, ale prodejové řízení bylo zrušeno, trvá exekuce tak dlouho, dokud nezanikne zástavní právo, tak je tomu i při exekuci vnuceným zřízením zástavního práva, která trvá tak dlouho, dokud nezanikne vnuceně zřízené právo zástavní. Že exekuce tato trvá, tomu svědčí také, že, jak o tom nelze pochybovati, může býti zrušena neb obmezena (§ 96 ex. ř.). Za tohoto stavu je příslušnost soudu prvé stolice ku projednání této rozepře odůvodněna správnou úvahou rekursního soudu, že se žalující strana mní býti poškozena tím, že žalovaná strana podle exekučního titulu, proti dědici Aloisu V-ovi mladšímu vydobytého, nabyta ve sporném pořadu knihovním exekučního práva zástavního na nemovitosti Aloisu V-ovi staršímu, pokud se týče jeho pozůstalosti patřící za pozůstalostního řízení před pohledávkou a věcným právem, z této pozůstalosti jí (žalující straně) připadnuvšími, tudíž pro nároky, které jí příslušely již v čase zůstavitelovy smrti. Rekursní soud právem uznal, že se žaloba dotýká svým důvodem zřízení exekučního práva zástavního,

a že jenom toto zavdalo podnět žalující straně ku této žalobě. Sluší k tomu ještě poznamenati, že žaloba tato jest, jak o tom podle jejího žádání nelze pochybovati, žalobou o plnění.

Čís. 4790.

Zákon o pojištění zřizenců ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n.

Jedině pojištěnec jest oprávněn žádati vrácení zaplacených premií (premiových rezerv). Dokud pojištěnec tohoto svého nároku neuplatnil, nemůže se na pojišťovně domáhati vrácení ani vymáhající věřitel, jemuž byl nárok pojištěncův proti pojišťovně příkázán k vybrání.

(Rozh. ze dne 10. března 1925, Rv I 76/25.)

Žalobkyni byla proti Aloisu S-ovi povolena exekuce zabavením a příkázáním k vybrání jeho pohledávky proti žalovanému pensijnímu ústavu na vrácení zaplacených premií (premiových rezerv). Ježto žalovaný ústav odepřel žalobkyni výplatu, domáhala se jí žalobkyně žalobou. Procesní soud první stolice žalobu pro tentokráte zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Především dlužno zdůrazniti, že pro posouzení právních nároků účastníků rozhodnými jsou v první řadě stanovy žalovaného ústavu, a teprve v případě, že by znění jejich zavdávalo podnět k pochybnostem, bylo by při výkladu jich možno přihlížeti k zákonu ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. Z §u 24 čís. 1 stanov jest zřejmo, že nárok na vrácení 75% premiové rezervy mají ti pojištěním nepovinní členové, kteří vystoupí dobrovolně z pensijního ústavu buď výslovným prohlášením aneb konkludentním činem, záležejícím v tom, že po 6 měsíců nezaplatí příspěvku dle §u 5 čís. 3 písm. d) stanov. Z §u 24 čís. 3 stanov plyne dále, že nároky ty mohou býti uplatněny jen členem samým do 12 let po dospělosti první nezaplacené premie a že teprve po svém uplatnění přecházejí na dědice. Dle §u 24 čís. 1 stanov vrácením připadající částky jsou oni členové úplně vyrovnáni, čímž uskutečněn jest odkup pojištění. Že nastal některý z uvedených případů dobrovolného vystoupení Aloisa S-a ze žalovaného ústavu, nebylo ve sporu tvrzeno a tudíž ani zjištěno. Tato neúplnost měla by však význam toliko v případě, kdyby bylo uznáno oprávnění žalobkyně k uplatňování nároku toho jménem nebo na místě Aloisa S-a. Z oněch ustanovení stanov i z obdobných předpisů zákona ze dne 5. února 1920 čís. 89 sb. z. a n. plyne však se zřetelem k §u 308 ex. ř. úsudek opačný, totiž že jednou z podmínek nároku jest, že jest uplatňován členem samým a že jest to nárok čistě osobní, který mimo vůli členovu nemůže býti uplatňován, ježto tímto uplatněním nastává ztráta práv člena toho, víceletým pojištěním nabytých. Teprve potom, kdy člen sám prohlásí, že činí nárok na odkup, jest možno vésti na onen nárok exekuci s omezením §u 19 písm. a) zákona o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců, pokud se týče nařízení ze dne 25. června 1914 čís. 138 ř. zák. Do té doby exekuce, pokud jest vedena, jest bez-